

Remissvar - SOU 2020:40 En gemensam utbildning inom statsförvaltningen

Sammanfattning

Sida uppskattar möjligheten att få lämna synpunkter på Förslag till lag (202X:000) om en gemensam utbildning inom statsförvaltningen.

Sida bedömer att det är ett väl genomarbetat förslag och tillstyrker utredningens förslag om en gemensam utbildning för samtliga anställda inom statsförvaltningen och lyfter några aspekter för beaktande.

Särskilda synpunkter

Sida vill särskilt uppmärksamma några punkter i förslaget som har bäring på de enskilda myndigheternas ansvar och arbete i samband med den obligatoriska utbildningen och de målgrupper som förväntas ta del av utbildningen.

1. Obligatorisk utbildning

Då betänkanudet förordar en obligatorisk utbildning, vill vi belysa följande aspekter:

1.1 Tidsåtgång

Det är otydligt om lärande i arbetet ingår i de 10 timmar som är avsedda för den obligatoriska grundutbildningens samtliga moment. Sida saknar ett resonemang avseende hur mycket tid utredningen bedömer att myndigheterna behöver avsätta för grundutbildningen som helhet.

1.2 Initialt resurskrävande

Sida observerar att utbildningen särskilt initialt kommer att belasta organisationens administration och personalresurser då samtliga medarbetare förväntas genomgå utbildningen.

1.3Handledning

Sida har en hög intern personalrotation och ser därför en risk att handledarkompetensen försvinner i samband med, bland annat, bemanningen på utlandsmyndigheter. Detta kommer att behövas tas i beaktande i planeringen av utbildningsinsatsen.

1.4 Obligatorium versus engagemang

Sida ser positivt på en enhetlig utbildning för hela statsförvaltningen. Det finns dock risk för att obligatorium och kontrollmekanismer kan ha en negativ inverkan på det engagemang och informella erfarenhetsutbytet som utredningen lyfter som särskilt viktig.

1.5 Fysiska träffar post-COVID

Sida bedömer att fysiska träffar bör ersättas med digitala för att göra utbildningen mer tids- och ekonomiskt effektiv, med mindre miljöpåverkan och enklare administration. Det gör också att det blir mer sannolikt att fler tillfällen än två per år kan ordnas, vilket vore fördelaktigt. Sida har goda erfarenheter under 2020-2021 att genomföra kvalitativa digitala lärinsatser med interaktion och engagemang.

För att det ska bli ett ärligt utbyte i frågor som ibland är etiskt svåra, där människor kan ha olika uppfattningar, är grupp sammansättning viktig. Huruvida, och i så fall hur, det går att skapa en tillitsfull miljö där höga chefer och handläggare kan komma att blandas är en fråga som Sida önskar utvecklas vidare.

2. Målgrupper

2.1 Lokalt anställda på utlandsmyndigheter

Sida bedriver en internationell verksamhet där Utrikesdepartementet är huvudman åt lokalt anställd personal på ambassader. Dessa är en viktig personalresurs för Sida. Sidas bedömning är att lokalt anställda har ett stort behov av utbildning i rollen och funktionen som statstjänstepersoner i den svenska statens tjänst, att ägna sig åt myndighetsutövning enligt regelverk samt efterleva den statliga värdegrunden. Sidas har goda erfarenheter av att utbilda denna målgrupp på engelska.

2.3 Chefer

Sida anser att chefer kan ha särskilda behov, inom ramen för sitt ledarskap, som inte omhändertas i den gemensamma grundutbildningen. Sida bedömer att det måste finnas ett tydligt stöd för målgruppen chefer för att kunna omsätta utbildningen till beteenden och förhållningssätt i det dagliga arbetet.

2.3 Mångfald i lärandet

För att kunna uppnå målet med grundutbildningen, att skapa samsyn mellan alla inom statsförvaltningen, så föreslår Sida att man ser över möjligheten att ta fram olika varianter på utbildningen som lämpar sig för den mångfald av utbildningsbakgrunder och erfarenheter som finns bland de 260 000 statsanställda som förväntas ta del av grundutbildningens olika moment. Det ställer krav på innehåll, utformning och språk, vilket kan anses rimligt i relation till de effekter som kan uppnås.